

וַיְקַהֵל א

בְּתַחֲלֵת פְּרֻשְׁתָּנוּ אוֹמֵר מֹשֶׁה לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֵת צִוּי ה':
'שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָּכֶם קֹדֶשׁ,
שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן לַה' וְגו'.

כְּדֵי שֶׁהַשַּׁבַּת תִּשְׁמָר כְּפִי שְׁמִצְוָה ה', חִיְבַת לְהִיזוֹת לְפָנֶיהָ
הַהֲכָנָה שֶׁל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל. בַּיָּמֹת הַשָּׁבוּעַ מְצוּיִם אָנוּ 'שֵׁשֶׁת
יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה'.

אוּלָּם, הַצִּוּי אֵינָנוּ 'שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה' – עֲבוּד,
עֲסוּק בְּמְלָאכְתְּךָ, הֵיךְ טָרוּד בְּעֲנִינִים הַגְּשָׁמִיִּים, רְדוּף אַחַר
פְּרֻנְסַתְךָ. לֹא כֵךְ אוֹמֵר הַפְּסוּק.

אֵלֶּא: 'שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה'. הַמְּלָאכָה תַּעֲשֶׂה
מֵעֲצָמָה, תִּתְבַּצֵּעַ מֵאֲלֵיָהּ, הָעֲבוּדָה תִּשְׁלַם לְלֹא עָמַל, טָרְדָה
וְטִרְחַ שְׁלֶךְ, לְלֹא הַשְׁקָעָה רַבָּה וּלְלֹא פְעֻלָּה מִיַּחַדָּת, אֵלֶּא
תַּעֲשֶׂה – מֵאֲלֵיָהּ, בְּדֶרֶךְ מִמִּילָא.

זוֹהִי בְּרָכָה מִן הַשָּׁמַיִם לְעַם־יִשְׂרָאֵל. חַו"ל אוֹמְרִים: 'בְּזִמְנָן
שִׁיִּשְׂרָאֵל עוֹשִׂים אֵת מְלָאכְתּוֹ שֶׁל מְקוֹם (עוֹבְדִים אֵת ה') –

מְלֹאכְתָן נַעֲשִׂית עַל-יְדֵי אַחֲרִים'. הֵם אֵינָם צְרִיכִים לְטְרוּחַ,
אֲלֹא מְלֹאכְתָם כְּבָר עֲשׂוּיָהּ. לֹא - תַעֲשֶׂה, אֲלֹא - תַעֲשֶׂה.

זוֹהִי גַם הוֹרָאָה לַיהוּדֵי כִּי צַד עָלָיו לַעֲסוֹק בְּמִלְאכְתּוֹ.
אֲמָנָם, מִטָּל עָלָיו לְדַאֲוָג לְפִרְנָסְתּוֹ וּלְפִרְנָסֵת בְּנֵי-בֵיתוֹ,
אוּלָם בַּעֲבוּדָתוֹ זֶה עָלָיו לְהִשְׁקִיעַ רַק אֶת כּוֹחוֹתָיו
הַחִיצוֹנִיִּים. כְּפִי שְׂאוֹמֵר הַפָּסוּק (תְּהִלִּים קכח, ב): 'גִּיעַ
כִּפְיָךְ כִּי תֹאכַל - אֲשֶׁרִיךְ וְטוֹב לָךְ'. מָתִי טוֹב לוֹ לְאָדָם? -
כְּאֲשֶׁר הוּא טוֹרַח לְפִרְנָסְתּוֹ רַק בְּכִפְיָךְ'. הַיָּדִים עוֹשׂוֹת אֶת
הַמְּלָאכָה. אוּלָם, הָרֵאשׁ וְהַלֵּב, מַחֲשִׁבוֹתָיו שֶׁל הָאָדָם,
רְגִשׁוֹתָיו - הֵם נְתוּנִים לַעֲבוּדַת ה', הֵם מְנַחִים בְּלִמּוּד
הַתּוֹרָה וּבְקִיּוּם הַמִּצְוֹת.

כְּאֲשֶׁר הִיהוּדֵי עוֹסֵק בְּעֲנִיָּנוֹ הַגְּשָׁמִיִּים, אֵל לוֹ לְהִשְׁקִיעַ
בָּהֶם אֶת כָּל כּוֹחוֹת לְבוֹ וְנַפְשׁוֹ. הֲלוֹא 'בְּרַכַּת ה' הִיא
תַעֲשִׂיר'. פִּרְנָסְתּוֹ אֵינָה תְלוּיָהּ בַּעֲבוּדָתוֹ אֲלֹא בְּבִרְכַּת שָׁה'
מִשְׁפִּיעַ עָלָיו. עֲבוּדָתוֹ הִיא רַק כְּלִי - דֶּרְכּוֹ יִשְׁפִיעַ לוֹ ה' אֶת
בְּרַכָּתוֹ. לָכֵן, עַל הִיהוּדֵי לְהִשְׁקִיעַ אֶת שְׂכָלוֹ וּמְרָצוֹ רַק
בַּעֲבוּדַת ה', וְאֶת עֲבוּדָתוֹ הַגְּשָׁמִית עָלָיו לְבַצֵּעַ כְּאִלוֹ הִיא
נַעֲשִׂית מֵעֲצָמָה. 'תַעֲשֶׂה' - מֵאֲלֵיהָ.

עֲבוּדָה כְּזוֹ בְּמִשְׁךְ יָמוֹת הַחַל תְּסִיעַ שְׁגָם הַשַּׁבָּת תִּשְׁמַר
כְּהִלְכָה, וְהִיהוּדֵי יוֹכַל לְשַׁכּוֹחַ בַּשַּׁבָּת אֶת כָּל עֲבוּדוֹתָיו

וְעַנְיָנוּ. אוֹלָם, אִם יִשְׁקִיעַ אֶת כָּל-כָּלוֹ בְּעֲבוֹדָתוֹ הַיּוֹם-
יוֹמִית הַגִּשְׁמִית, אֲזִי גַם בַּשַּׁבָּת יִטְרִידוּ אוֹתוֹ הַמַּחֲשָׁבוֹת
כִּי־צַד יוֹכֵל לְשַׁפֵּר אֶת הָעֵסֶק שְׁלוֹ, כִּי־צַד יוֹכֵל לְהַרְוִיחַ יוֹתֵר,
מֵה כֹּדָאֵי לְמַכּוֹר וְכוּ'. כִּךְ יִקְשֶׁה עָלָיו לְהִנָּתֵק בַּשַּׁבָּת מֵעַנְיָנוּ
הַחֵל, לְכֵן 'שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה' הוּא הַהֲכָנָה הַנְּאוּתָה
לְיוֹבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם קֹדֶשׁ'.

כִּךְ יִהְיוּ כָּל יָמוֹת הַשָּׁבוּעַ מֵעֵין שַׁבָּת, וּבַשַּׁבָּת עֲצֻמָּה
תִּהְיֶה תוֹסֶפֶת קֹדֶשׁ, עַד שֶׁהִיא נִקְרָאת 'שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן'.

(מעובד לפי 'לקוטי שיחות' חלק א עמ' 187-193)

